

RAES (Jules, kloosternaam: P. Hildebrand), Archivaris van de Belgische Capucijnerprovincie (Hoogdele, 3.6.1884 - Izegem, 6.6.1961).

Hij trad op 18.9.1901 in de Orde der Capucijnen, werd op 13.10.1907 priester gewijd, behaalde in 1909 aan de Universiteit van Leuven het baccalaureaat in de Godgeleerdheid, werd daarna professor van Kerkgeschiedenis aan het theologaat zijner Orde te Izegem (1909-1925), werd daarbij in 1913 archivaris van de Provincie zijner Orde. In 1929 verhuisde hij met het archief naar het Provinciaalarchief te Antwerpen, waar hij als archivaris bleef tot 1958, waarop hij op rust ging in het klooster van Izegem. Hij overleed er schielijk aan een hartkwaal.

Hij heeft het rijke archief van de Belgische Capucijnen, waarvan de eerste documenten gaan tot 1585 geheel geordend en gedepouilleerd op steekkaarten; daarbij heeft hij alle mogelijke gegevens over de Belgische Capucijnen verzameld die verspreid lagen in archiefdepots over heel Europa. Zijn eruditie was onuitputtelijk. Daarbij heeft hij ontelbare bijdragen over de geschiedenis van de Capucijnen in de Lage Landen gepubliceerd in allerhande tijdschriften en gaf hij een uitgebreide geschiedenis in 10

boekdelen uit over *De Kapucijnen in de Nederlanden en het Prinsbisdom Luik (1585-1884)*.

Wat ons hier meer speciaal aanbelangt is zijn wetenschappelijke geschiedsvorsing in betrekking met Kongo en de buitenlandse missies der Capucijnen uit de Lage Landen. P. Hildebrand is de grote promotor geweest van de pogingen om P. Joris van Geel (A. Willems, *B.K.B.*, I, 969-972), Vlaams capucijnermissionaris in Oud-Kongo gedood in de XVIIe eeuw als gevolg van zijn geloofsijver, in volle licht te stellen en zo mogelijk door de Kerk te doen verheffen tot de eer der altaren. Hij heeft de taak ondernomen een kritische levensbeschrijving van zijn confrater uit te geven. Hiertoe heeft hij zich geen moeite gespaard om alle mogelijke bronnen te raadplegen. Dit werk bracht hem er tevens toe grondig de missiegeschiedenis van Oud-Kongo te bestuderen en over dit onderwerp een hele reeks zeer gedocumenteerde bijdragen te publiceren. Daarbij wijdde hij ook zijn aandacht aan de werking van zijn confraters in Afrika en Amerika gedurende de voorbije eeuwen.

Het historisch werk van P. Hildebrand kenmerkt zich door zijn rijke documentatie en de zorg waarmee de kleinste punten werden nagegaan in de bronnen. Hij is aldus een van de vruchtbaarste geschiedsvorsers geworden van de Belgische missiearbeid in het Oude Kongo en Afrika.

Publicaties: We geven hier enkel de voornaamste werken en artikelen aan die hij schreef in verband met Kongo en de missiearbeid der Belgische Capucijnen in vorige eeuwen.

Een vlaams Martelaar in Oud-Kongo: Joris van Geel. Studie over zijn leven en zijn historisch midden (Tiel, 1933, 243 blz.). — *Le Martyr Georges de Geel et les débuts de la mission du Congo 1645-1652* (Anvers, 1940, 430 blz.). — *Négociations politico-religieuses entre la Hollande et le Congo, 1643 et 1647* (Anvers 1939, 11 blz.). — *Aalmoezeniers op Oostendische zeeschepen, 1718-1733* (in: *Bijdragen tot de Geschiedenis*, Antwerpen, XXV, 1934, 289-301). — *Een Vlaamse Kongomissie in 1672-1673* (in: *Ibidem.*, XXI, 1938, 3-63). — *Les premiers Capucins au Congo en 1645* (in: *Congo*, XX, 1939, n° II, 426-435). — *Les droits historiques du Portugal sur le Congo* (in: *Congo*, XIX, 1938, n° 1, 23-54). — *Les Capucins belges aux îles d'Haïti et de la Martinique* (in: *Bulletin de l'Union missionnaire du Clergé*, XVI, 1936, 57-61). — *Anciens capucins wallons et luxembourgeois missionnaires en Louisiane au XVIIIe siècle* (in: *Etendard franciscain*, XXX, 1928-1929, 264-267). — *Holland en de Afrikaansche Kapucijnermissies in de XVIIe eeuw* (in: *Franciscain*, XXX, 1928-1929, 264-267). — *Holland en de Afrikaansche Kapucijnermissies in de XVIIe eeuw* (in: *Franciscaansch Leven*, XVI, 1933, 54-63). — *Vlaamse Kapucijnen in Afrika* (in: *Kerk en Missie*, XIII, 1933, 75-83). — *Oude plaatsnamen in Kongo in verband met Joris van Geel* (in: *Kongo-Overzee*, IV, 1938, 105-120). — *De zoogezegde Kongoreis van den Gentenaar Fardé in 1688* (in: *Kongo-Overzee*, VI, 1940, 133-147). — *Vroegere Belgische Kapucijnen in Noord-Amerika* (in: *Het Priesterblad*, X, 1928-1929, 7-11, 21-27). — *De drang naar Amerika in de gewezen Hollandsch-Belgische Provincie (der Kapucijnen) 1857-1871* (in: *Uni Trinoque*, V, 1937, 107-116; 127-133; 142-144). — *Ons roemrijk verleden. Belgische Kapu-*

cijnen in buitenlandse Missiën vóór 1650 (in: *Uni Trinoque*, VI, 1938, 105-120).

Nopens de zaak der zaligverklaring van P. Joris van Geel, zie: van de hand van P. Hildebrand in: *Elckerlyc*, II, 1936, 12-13; *Franciscaanische Standaard*, XXXVIII, 1936-1937, 274-278; *Vox Minorum*, I, 1946-1947, 263-276 et II, 1947-1948, 71-72; *Kerk en Missie*, XXVII, 1947, 89-96; *Zaire*, I, 1946-1947, 687-698.

18 maart 1966.

A. Roeykens, o.f.m.cap.

Vox Minorum, IV, 1950, 248-252 et 313-319; XV, 1961, 228-232.